

- b) Beretning fra det særlige udvalg vedrørende situationen med hensyn til gennemførelsen af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger. (Punkt 68)
4. Spørgsmål om Sydvestafrika: beretning fra det særlige udvalg vedr. situationen med hensyn til gennemførelsen af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger. (Punkt 69)
 5. Særlige undervisnings- og uddannelsesprogrammer for Sydvestafrika: beretning fra generalsekretæren. (Punkt 70)
 6. Særligt uddannelsesprogram for områder under portugisisk administration: beretning fra generalsekretæren. (Punkt 71)
 7. Tilbud fra medlemsstater om studie- og uddannelsesmuligheder for indbyggere fra ikke-selvstyrende områder: beretning fra generalsekretæren. (Punkt 72)
 8. Oman-spørgsmålet: beretning fra ad hoc komiteen vedr. Oman. (Punkt 73)
 9. Gennemførelse af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger: beretning fra det særlige udvalg vedrørende situationen med hensyn til gennemførelsen af deklARATIONEN om tilståelse af uafhængighed til kolonier og kolonibefolkninger. (Punkt 23)

Ved samlingens begyndelse besluttede 4. udvalg at behandle de til udvalget allokerede spørgsmål i følgende orden: Syd-Rhodesia, Aden, Basutoland, Bechuanaland og Swaziland, alle de øvrige kapitler af koloniudvalgets beretning (dagsordenens punkt 23), beretningen om valgene på Cook-øerne (24), Sydvestafrika (69 og 70), Oman (73) og Formynderskabsrådets beretninger (13). Drøftelserne af områderne under portugisisk administration (23 og 71) blev udskudt til efter den forventede sikkerhedsrådsbehandling af spørgsmålet. De territorier, der blev behandlet under ét på grundlag af koloniudvalgets beretning var en række øer i Atlanterhavet, Stillehavet og Det karalbiske Hav samt Falklandsøerne, Mauritius, Fiji, de spanske koloni-

områder i Afrika, Gibraltar og British Guiana. Om hvert af disse områder vedtog Generalforsamlingen en selvstændig resolution.

Under drøftelserne i 4. udvalg stod Syd-Rhodesia og mindretalsregimets uafhængighedserklæring helt i forgrunden, men umiddelbart derefter kom Sydafrika og Portugal. Disse tre lande, der med afrikanernes udtryk udgør den såkaldte „uhellige alliance“, blev alle skarpt fordømt for deres politik og deres vægning ved at efterkomme FN's henstillinger, og i 20. samlings resolutioner om de tre lande findes der paragraffer, der betegner deres politik som en trussel mod fred og sikkerhed, og som anbefaler, at der overvejes gennemførelse af sanktioner over for dem. I forbindelse med behandlingen af disse sager, samt især af Aden-spørgsmålet og af den generelle kolonideklARATION, blev den vestlige verden og dens økonomiske og strategiske interesser hårdt angrebet som værende medansvarlige for kolonialismens fortsatte eksistens. Debatten under 20. samling om kolonimæssige spørgsmål syntes således i højere grad end tidligere at have været præget af en utålmodig og skadelig holdning fra afrikanernes side, og i indlæggene fra østblokken opfordredes disse lande og de asiatiske stater til at indtage så radikale standpunkter som muligt. Den mere uforsonlige holdning gav sig udslag i, at de afro-asiatiske lande ikke i samme omfang som tidligere viste interesse for at ændre eller modificere deres resolutionsforslag for at opnå også de vestlige eller dog flest mulige af de vestlige landes støtte.

Endelig var 20. samlings arbejde med de kolonimæssige problemer præget af, at næsten alle de resterende små koloniområder blev gjort til genstand for detailbehandling, og at der blev vedtaget selvstændige resolutioner om områder, der ikke tidligere har været behandlet i resolutionsform, f. eks. Mauritius og de spanske områder i Afrika. Når en mere indgående behandling var mulig, skyldes det særlig den meget omfattende beretning fra 24-magtskoloniudvalget, (hvori Danmark er repræsenteret) der lå til grund for drøftelserne i 4. udvalg.

Som følge af de principielle problemer, der opstod i forbindelse med behandlingen